

РОЗДІЛ 1

Найбезпечніше океан перетинати вночі, коли у воді відбиваються місяць і зорі. Принаймні так Джека вчили змалку. Він не був певен, чи старі повір'я досі правдиві.

Була північ, і він тільки-но прибув до Безталання — рибальського селища на північному узбережжі материка. Затиснувши носа (тут жахливо смерділо оселедцем), Джек подумав, що така назва селищу пасує. Залізні ворота на подвір'ях покрилися іржею, будинки на опорах стояли перехняблені, а всі віконниці були забиті, щоб ними не грюкав невблаганний вітрисько. Навіть таверна, і та була зачинена, вогонь у печах погас, а бочки з елем давно закорковані. Усе селище наче вимерло, тільки бездомні коти хлебтали молоко, яке їм залишили на ганках, та рибальські човники й веслові шлюпки на причалі ритмічно гойдалися на хвилях.

Це місце було темним і тихим, ніби сонним.

Десять років тому Джек перший і єдиний раз перетнув океан. Подорож з острова на материк займає дві години, якщо вітер ходовий. Саме до цього селища й доставив його старий моряк, перевізши через осяяну зорями гладь океану. То був жилавий чолов'яга із засмаглим, обвітреним облич-

чям, якого не лякала перспектива наблизитися до острова на своєму човні.

Джек добре пам'ятав момент, коли вперше ступив на материкову землю. Йому було одинадцять, і він відразу помітив, що пахне тут інакше, навіть уночі. Мокрими мотузками, рибою і багаттям. Ніби зіпрілою книжкою казок. Навіть земля під черевиками здавалася дивною: з кожним кроком на південь вона ставала все твердішою і сухішою.

— А чого вітер не розносить голоси? — запитав він тоді моряка.

— Народець тут мовчить, хлопче, — відповів той і похитав головою, коли думав, що Джек не бачить.

Минуло кілька тижнів, перш ніж Джек дізнався, що дітей, які народилися й вирости на острові Каданс, тут вважали дивакуватими й напівдикими. Мало хто з них приїжджав на материк, як оце Джек. І ще менше лишалося так довго, як він.

Десять років минуло, а Джек досі не міг забути свій перший материковий обід, сухий і жахливий на смак. Досі пам'ятав, як переступив поріг університету й аж рота роззявив, зачарований його розмірами та музикою, що віддунювала у звивистих коридорах. Чи коли усвідомив, що більше ніколи не повернеться додому, на острів.

Джек зітхнув, і спогади розвіялися. Уже пізно. Він тиждень провів у дорозі, і, всупереч здоровому глузду, знову опинився тут, щоби вкотре перетнути океан. Треба лише знайти старого моряка.

Він рушив однією з вулиць, намагаючись пригадати, де живе безстрашний чоловік, який перевіз його через океан минулого разу. Коти кидалися врозтіч, і тільки порожня пляшка з-під випивки котилася по різномасній бруківці, немов переслідуючи його. Нарешті на самому краю селища

Дізнавшись про це, Фінгел розлютився: він вважав, що це послабить Захід, а тому заборонив у своєму клані тамерленські віяння.

Небагато часу минуло, а мир знову висів на тоненькій волосині. Джоан усвідомила, що Фінгел і не мав наміру об'єднувати острів. Він говорив одне, а чинив за її спиною інше. Брекканці почали здійснювати набіги на Схід, грабуючи тамерленців. Прагнучи повернутися додому і спекатися Фінгела, Джоан покинула Захід, але встигла дійти лише до середини острова, перш ніж Фінгел її наздогнав.

Між ними зав'язалася сварка, яка згодом переросла в бійку. Джоан вихопила свій дирк й одним змахом перерізала всі пута, які їх зв'язували: ім'я, клятву, дух і тіло, але не серце, бо воно йому ніколи не належало. Джоан залишила крихітний поріз на Фінгеловій шії, якраз там, куди колись цілувала його вночі, мріючи про Схід. Кров ринула крізь малесеньку рану, і Фінгел відчув, що життя покидає його. Падаючи, він забрав із собою і Джоан: встромив кинджал їй у груди, пронизав серце, яке так і не зумів завоювати.

Проклявши одне одного і свої клани, вони померли, сплівшись воєдино, заплямовані кров'ю одне одного, там, де Схід зустрічається із Заходом. Так було проведено межу між кланами, і духи теж відчували цей розкол. Земля ввібрала в себе кров смертних, впиваючись їхньою ворожнечею і жорсткою кончиною. Мир перетворився на недосяжну мрію. Саме тому й продовжують брекканці свої набіги та грабежі, намагаючись здобути те, що їм не належить, а тамерленці — захищатися, перерізаючи горлянки й пронизуючи ворожі серця кинджалами.

Заслухавшись, рибалка аж нахилився вперед і припинив гребти. Лише коли Джек замовк, чоловік здригнувся, немов

струшуючи із себе оповідь, і, насупившись, знову взявся за весла. Історія закінчилася, і серпуватий місяць продовжив свій рух небозводом, зорі потьмяніли, і знову здійнявся вітер.

Океаном покотилися хвилі, і Джек уперше за десять довгих років побачив удалині обриси острова.

На тлі зоряного неба Каданс видавався чорнішим за ніч — така собі тінь на поверхні океану. Довгастий, з нерівними берегами, він простягався перед ними, мов сонний дракон, що розлігся на хвилях. Джекове серце зрадливо защеміло. Незабаром він ступить на землю, на якій виріс, але й гадки не має, як його там зустрінуть.

Джек три роки не писав матері.

— Ви там усі несповна розуму, ось що я думаю, — буркнув рибалка. — З усіма цими дурницями й балачками про духів.

— Ви не шануєте народець? — запитав Джек, хоч і так знав відповідь.

На материку не було духів. Лише лики богів і святих, які люди різьбили на вівтарях церков.

— Ви самі колись бачили духа, чоловіче? — пирхнув рибалка.

— Я бачив сліди їхньої присутності, — обережно відповів Джек. — Вони рідко показуються смертним.

Мимоволі пригадалося, як хлопчиком він годинами блукав серед пагорбів, намагаючись піймати духа поміж вересу. Звісно, йому це так і не вдалося.

— Як на мене, усе це сон рябої кобили.

Джек промовчав, а човен тим часом наближався до острова.

Уже виднілися золотисті лишайники на східних скелях, що світилися люмінесцентним світлом і позначали тамерленське узбережжя. Усі Джекові спогади враз виринули на поверхню. Пригадалося, яким чудернацьким і схильним до

вдячна таким авторам за їхні роботи: Ф. Маріан Макніл за «Шотландську кухню», Еллен Еверт Гопман за «Шотландські трави та легенди», Джону Макфі за «Повне зібрання віршів і пісень Роберта Бернса» та «Фермер і лерд», а також Кіту Сангеру та Елісон Кіннерд за «Дерево струн: історія арфи в Шотландії».

Дякую чудовим авторам, які прочитали ранні копії книжки — ваші слова підбадьорення та підтримки наповнювали мій творчий колодязь, коли я почувалася порожньою. Дякую вам за вашу доброту і час, і за те, що підтримували мене своїми історіями.

Дякую моїм читачам тут, у США, і за їх межами. Знаю, де-хто з вас був зі мною від самого початку, а де-хто, можливо, тільки-но відкрив для себе мої книжки. Дякую вам за вашу підтримку і всю ту любов, якою ви обдаровуєте мої історії.

Дякую Рейчел Вайт за те, що зробила для мене фото автора того холодного вітряного дня. Я тобою вельми захоплююся, і я дуже вдячна тобі за нашу дружбу.

Дякую моїй родині — татові, мамі, Калебу, Габріелю, Рут, Мері та Люку. Ви — мої люди й моя тиха гавань, і моя любов до кожного з вас безмірна.

Дякую Сьєррі за те, що завжди надихає мене додати до історії собаку. Дякую Бену за те, що вірить у мене навіть тоді, коли я сама в себе не вірю, і за те, що допомагає мені пережити ці важкі дні. Завдяки тобі мій ліхтар горів навіть у найтемніші та найдовші ночі, і я безмежно вдячна, що моє життя зв'язане з твоїм.

Дякую Отцю Небесному. У мене давно опустилися б руки, якби я не вірила, що побачу твоє добро в країні життя.

Soli Deo Gloria.

ЗМІСТ

ЧАСТИНА ПЕРША.		
ПІСНЯ ДЛЯ ВОДИ.....	7	Розділ 15 279
Розділ 1	8	Розділ 16 301
Розділ 2	33	Розділ 17 320
Розділ 3	55	ЧАСТИНА ТРЕТЯ.
Розділ 4	79	ПІСНЯ ДЛЯ ВІТРУ.....
Розділ 5	91	Розділ 18 338
Розділ 6	110	Розділ 19 348
Розділ 7	133	Розділ 20 364
Розділ 8	158	Розділ 21 391
Розділ 9	171	Розділ 22 404
		Розділ 23 416
ЧАСТИНА ДРУГА.		Розділ 24 428
ПІСНЯ ДЛЯ ЗЕМЛІ.....	179	Розділ 25 449
Розділ 10	180	Розділ 26 470
Розділ 11	193	Розділ 27 485
Розділ 12	216	Розділ 28 500
Розділ 13	233	
Розділ 14	257	ПОДЯКИ..... 516